ПРИНЯТА
Решением педсовета МБДОУ
Байрякинский детский сад «Алсу»
Ютазинского муниципального района РТ
Протокол № 1 от 31. 08. 22

УТВЕРЖДЕНА
и введен в действие приказом
МБДОУ Байрякинский детский сад «Алсу»
Ютазинского муниципального района РТ
№ 36 от 1. 08. 22

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Образовательная область: «Познавательное развитие»

Возрастная группа: 2 - 3 года

Разработчики: Гамерова Х.И.

2022 - 2023 учебный год

Оглавление

1. Пояснительная записка .... 2 стр.
2. Психолого-педагогические условия реализации Программы .... 4 стр.
3. Планируемые результаты .... 4 стр.
4. Содержание программы .... 5 стр.
5. Учебно-методическое обеспечение реализации программы .... 15стр.

1. Пояснительная записка

Рабочая программа по развитию детей первой младшей группы (Далее - Программа) разработана в соответствии с Примерной общеобразовательной программой дошкольного образования «От рождения до школы» (Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева) разработанной на основе Федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования (Приказ № 1155 от 17 октября 2013 года) и предназначенной для использования в дошкольных образовательных организациях для формирования основных образовательных программ (ООП ДО) и основной общеобразовательной программой Байрякинского детского сада «Алсу», в соответствии с введёнными в действие ФГОС ДО.

Программа по развитию детей 1 младшей группы обеспечивает разностороннее развитие детей в возрасте от 2 до 3 лет с учетом их возрастных и индивидуальных особенностей по познавательному развитию.

Данная программа разработана в соответствии со следующими нормативными документами:

- Федеральный закон «Об образовании в Российской федерации» от 29 12 2012 года № 273 – ФЗ
- Приказ Минобразования и науки РФ от 30.08.2013г. № 1014 « Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам – образовательным программам дошкольного образования»
- СанПин 2.4.1.3049-13 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций»
- Приказ Минобразования и науки РФ от 17.10.2013г. № 1155 «Об утверждении Федерального Государственного Образовательного Стандарта Дошкольного Образования» (ФГОС ДО).
- Устав ДОУ.
- Образовательная программа ДОУ.

Цель программы:

Развитие познавательных способностей и познавательных интересов детей.

Задачи программы:

Развитие познавательно-исследовательской деятельности. Развитие познавательных интересов детей, расширение опыта ориентировки в окружающем, сенсорное развитие.

Приобщение к социокультурным ценностям. Ознакомление с окружающим социальным миром, расширение кругозора детей, формирование целостной картины мира. Формирование первичных представлений о малой родине и Отечестве, представлений о социокультурных ценностях нашего народа, об отечественных традициях и праздниках.

Формирование элементарных математических представлений. Формирование элементарных математических представлений, первичных представлений об основных свойствах и отношениях объектов окружающего мира: форме, цвете, размере, количестве, числе, части и целом, пространстве и времени.

Ознакомление с миром природы. Ознакомление с природой и природными явлениями. Развитие умения устанавливать причинно-следственные связи между природными явлениями.

Развитие познавательно-исследовательской деятельности. Знакомить детей с обобщенными способами исследования разных объектов окружающей жизни.

Приобщение к социокультурным ценностям. Напоминать детям название села, в котором они живут. Вызывать интерес к труду близких взрослых. Побуждать узнавать и называть некоторые трудовые действия.

Срок реализации программы: 1 учебный год.

Возрастные особенности детей: см. примерную общеобразовательную программу дошкольного образования «От рождения до школы» (Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева) стр. 241-242.

Основные принципы работы

При построении рабочей программы учитываются следующие принципы:

1) соответствует принципу развивающего образования, целью которого является развитие ребенка;

2) сочетает принципы научной обоснованности и практической применимости (содержание рабочей программы должно соответствовать основным положениям возрастной психологии и дошкольной педагогики);

3) отвечает критериям полноты, необходимости и достаточности (позволять решать поставленные цели и задачи только на необходимом и достаточном материале, максимально приближаться к разумному «минимуму»);

4) обеспечивает единство воспитательных, развивающих и обучающих целей и задач процесса образования детей дошкольного возраста, в процессе реализации которых формируются такие знания, умения и навыки, которые имеют непосредственное отношение к развитию детей дошкольного возраста; строится с учетом принципа интеграции образовательных областей в соответствии с возрастными возможностями и особенностями воспитанников, спецификой и возможностями образовательных областей;

5) основывается на комплексно - тематическом принципе построения образовательного процесса;

6) предусматривает решение программных образовательных задач в совместной деятельности взрослого и детей и самостоятельной деятельности детей не только в рамках непосредственно образовательной деятельности, но и при проведении режимных моментов в соответствии со спецификой дошкольного образования;

7) предполагает построение образовательного процесса на адекватных возрасту формах работы с детьми. Основной формой работы с детьми дошкольного возраста и ведущим видом деятельности для них является игра;

8) обеспечивает осуществление образовательного процесса в двух основных организационных моделях, включающих: совместную деятельность взрослого и детей, самостоятельную деятельность детей;

9) учитывает гендерную специфику развития детей дошкольного возраста;

10) направлена на взаимодействие с семьей в целях осуществления полноценного развития ребенка, создания равных условий образования детей дошкольного возраста независимо от материального достатка семьи, места проживания, языковой и культурной среды, этнической принадлежности.

2. Психолого-педагогические условия, обеспечивающие развитие ребенка

Программа предполагает создание следующих психолого-педагогических условий, обеспечивающих развитие ребенка в соответствии с его возрастными и индивидуальными возможностями и интересами.

1. Личностно-порождающее взаимодействие взрослых с детьми, предполагающее создание таких ситуаций, в которых каждому ребенку предоставляется возможность выбора деятельности, партнера, средств и пр.; обеспечивается опора на его личный опыт при освоении новых знаний и жизненных навыков.

2. Ориентированность педагогической оценки на относительные показатели детской успешности, то есть сравнение нынешних и предыдущих достижений ребенка, стимулирование самооценки.

3. Формирование игры как важнейшего фактора развития ребенка.

4. Создание развивающей образовательной среды, способствующей познавательному развитию ребенка и сохранению его индивидуальности.

5. Сбалансированность репродуктивной (воспроизводящей готовый образец) **и продуктивной** (производящей субъективно новый продукт) **деятельности,** то есть деятельности по освоению культурных форм и образцов и детской исследовательской, творческой деятельности; совместных и самостоятельных, подвижных и статичных форм активности.

6. Участие семьи как необходимое условие для полноценного развития ребенка дошкольного возраста.

3. Планируемые результаты

Формирование элементарных математических представлений

Количество. Уметь различать количество предметов (один — много).

Величина. Уметь называть предметы контрастных размеров и их обозначении в речи (большой дом — маленький домик, большая матрешка — маленькая матрешка, большие мячи — маленькие мячи и т. д.).

Форма. Уметь различать предметы по форме и называть их (кубик, кирпичик, шар и пр.).

Ориентировка в пространстве. ориентировки в частях собственного тела (голова, лицо, руки, ноги, спина). Уметь двигаться за воспитателем в определенном направлении.

Ребенок интересуется окружающими предметами и активно действует с ними. Проявляет интерес к окружающему миру природы, с интересом участвует в сезонных наблюдения.

Сенсорное развитие.
Уметь обследовать предметы, выделяя их цвет, величину, форму; побуждать включать движения рук по предмету в процесс знакомства с ним (обводить руками части предмета, гладить их и т. д.).

Ознакомление с предметным окружением.
Должны интересоваться с предметами ближайшего окружения: игрушки, посуда, одежда, обувь, мебель, транспортные средства. Уметь называть цвет, величину предметов, материал, из которого они сделаны (бумага, дерево, ткань, глина); сравнивать знакомые предметы (разные шапки, варежки, обувь и т. п.), подбирать предметы по тождеству (найди такой же, подбери пару), группировать их по способу использования (из чашки пьют и т. д.). Раскрывать разнообразные способы использования предметов.

Ознакомление с социальным миром. Знать название города (поселка), в котором они живут. Интересоваться с трудом близких взрослых. Узнавать и называть некоторые трудовые действия (помощник воспитателя моет посуду, убирает комнату, приносит еду, меняет полотенца и т. д.).

Ознакомление с миром природы.
Уметь узнавать в натуре, на картинках, в игрушках домашних животных (кошку, собаку, корову, курицу и др.) и их детенышей и называть их. Узнавать на картинке некоторых диких животных (медведя, зайца, лису и др.) и называть их. Уметь различать по внешнему виду овощи (помидор, огурец, морковь и др.) и фрукты (яблоко, груша и др.).

4. Содержательный раздел

Танып белү һәм әйләнә – тирә дөнья белән танышу

Атнаның темасы, максаты	Тема	Бурычлар	Эш төрләре	Җиһазлау
1. “Сау бул, җәй!” Максат: җәй турында күзаллауларын киңәйтү; табигать белән кызыусыну тәрбияләү.	Чишенү бүлмәсен карау	1) балаларны чишенү бүлмәсе, андагы җиһазлар белән таныштыру, бүлмәләрдә (төркемдәге) ориентлашу тәҗрибәсе туплау; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, диалогта катнашу теләген үстерү; 3) җиһазларга сакчыл караш тәрбияләү.	Дидактик уен “Кайда, нәрсә?”	уенчык куян
2. “Исәнме балалар бакчасы” Максат: балаларны бакча тормышы белән таныштыру, бер – берсенә дуслык	Яраткан уен бүлмәбез	1) балаларны балалар бакчасы шартларына ияләндерүне дәвам иттерү, уен (төркем) бүлмәсе, андагы махсус почмаклар белән таныштыру, «һәр әйбернең үз урыны» дигән төшенчәне аңлату һәм ныгыту; 2) сүзләрне һәм кыска фразаларны ачык әйтүләренә ирешү, сүз байлыгын үстерү;	Уен ситуациясе “Урынына куй (китап, курчак, машина)	кәрзин (кәрзингә һәр балага җитәрлек уенчыклар салынган)

хисләре тәрбияләү.		3) җиһазларга сакчыл караш һәм яшьтәшләренә карата ягымлылык тәрбияләү		
3. “Безнең уенчыклар” Максат: Уенчыкларның функцияләре турында күзаллауларын ныгыту	Йомшаккай тагын бездә кунакта	1) уенчыкларны карарга һәм аерым өлешләрен билгеләргә өйрәтү; уенчыкларның исемен, өлеш-ләрен әйтү, төсен, хәрәкәтен белдерә торган сүзләрне актив сүзлеккә кертү; 2) тәрбияче соравына кычкырып җавап бирү осталыгын үстерү; 3) сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, саубуллашу) кулланырга гадәтләндерү, кызыклы уенчыклар белән уйнаудан тәм табу, шатлык хисләре тәрбияләү.	Дидактик уен “ Йомшаккай күчтәнәче”	Йомшаккай исемле уенчык песи, әтәч, тавык, чеби “Чебиләр зарядкасы” аудиоязма
4. “Алтын көз” Максат: балаларга табигатьтә көзге үзгәрешләр. Көзге уңыш турында мәгълүмат бирү.	Көзге табигать	1) балаларның көз (табигатьтәге үзгәрешләр, кешеләрнең киеме һ.б.) турында гади күзаллауларын формалаштыру; 2) балаларныңкүзәтүчәнлеген, игъибарын, тәрбиячене тыңлый белү осталыгын үстерү; 3) көзге табигатькә соклану хисләре тәрбияләү.	Әңгәмә үткәрү. “Көз”шигырен сөйләү. Яфраклар белән уен.	Эшчәнлек табигатьтә уза
5. “Җәйләр үтте, көзләр җитте” Максат:	Яшелчәләр: помидор, кыяр, кишер белән таныштыру	1) балаларның помидор, кыяр, кишер турындагы белемнәрен ныгыту; помидор, кыяр, кишернең форма, төс, тәм үзенчәлекләре (кызыл, йомшак, шома, тәмле, сусыл, хуш исле, шар формасындагы помидор; яшел, каты, шома, кытыршы кыяр; шома, кызыл, тәмле, каты кишер) белән таныштыру; 2) балаларның сенсор тою сәләтен, тәрбиячене ишетү һәм сорауларга җавап бирү осталыкларын үстерү; 3) балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, саубуллашу) кулланырга гадәтләндерү, зурлар хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү.	Әңгәмә үткәрү Дидактик уен “Бабай күчтәнәче” Уен ситуация - күмәк бию	«Шалкан» әкиятеннән бабай (курчак); һәр бала санынча кәрзин белән кыяр, кишер, помидор; ваза, татарча бию көенең аудиоязмасы.
6. “Көзге уңышлар” Максат: Көз билгеләрен күрә белергә һәм аларны табигаттә таба белергә өйрәтү. Көз байлыгы –	Җиләк-җимешләр	1) тышкы билгеләре һәм тәме буенча җиләк-җимешләрне аерырга өйрәтү, җиләк-җимешләр һәм аларның уңышын җыеп алу турында күзаллауларын киңәйтү, җиләк-җимешләрнең исемнәре һәм аларның билгеләрен белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын үстерү; 2) балаларның игътибарын, үзләштерү, кабул итү һәм	Дидактик уен “Кабатла”	Мәрьям исемле курчак, вазага (тәлинкәгә) салынган кызыл алма, яшел груша, сары

яшелчәләр белән таныштыру.		сенсор тою сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, саубуллашу) куллана белергә гадәтләндерү, әйләнә-тирә табигать объектларына кызыксыну тәрбияләү.		сливалар.
	мониторинг			
7. “Мин һәм минем гаиләм” Максат: Гаилә әгъзалары, аларның бер –берсенә карата кайгыртучан мөнәсәбәттә булулары турындагы белемнәрен арттыру.	Минем исемем бар	1) баланы үзенең һәм иптәшләренең исемен әйтергә өйрәтү, исемнәрне истә калдырырга, оялчанлыкны җиңәргә ярдәм итү; 2) тәрбияче әйткәнне ишетергә һәм аңларга, кайбер фразаларны (Минем исемем — Алсу) кабатларга күнектерү, хәтерне, игътибарны үстерү; 3) балаларда зурларга һәм яшьтәшләренә карата ягымлылык, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.	Уен ситуациясе «Безнең белән уйна”	Йомшаккай исемле уенчык песи, күңелле бию көенең аудиоязмасы.
8. “Тату гаилә” Максат: Гаилә сүзен кулланышка кертү; гаилә темасына кергән сүзләрне дөрес әйтергә кулланырга өйрәтү; диалогик сөйләмне үстерү.	Бу — мин	1) организм һәм аның өлешләре турында балаларда күзаллау формалаштыру, үзләрен бербөтен итеп кабул итәргә өйрәтү, гәүдә өлешләре турында белемнәрне ачыклау һәм ныгыту;2) гәүдә өлешләренең атамалары (баш, күзләр, колаклар, борын, авыз, тешләр, чәч, куллар, аяклар) хисабына балаларның сүзлеген активлаштыру;3) үзеңне, гәүдә өлешләреңне ярату, игътибарлы булу, культура-гигиена күнекмәләрен үтәү теләге тудыру.	Уен ситуациясе « Серле тартма»	шәрә курчакның тәмамланмаган рәсеме, һәр балада кече форматтагы шундый ук рәсем, мольберт, «серле» тартма
9.”Минем авылым Максат: Балаларны туган авыл, өй, өй җиһазлары белән таныштыру.	Электр лампасы белән таныш тыру	1) электр турында балаларга гади төшенчә бирү (электр тогы электр чыбыкларында «яши»; утны яндыру өчен, өзгечкә (выключательгә) басарга кирәк, шуннан соң электр чыбыкларыннан ток килә); электр, ток, чыбык, өзгеч (выключатель) сүзләре хисабына сүзлекне үстерү һәм активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, кабул итү сәләтен үстерү, ток белән бәйләнешле булган куркынычсызлык кагыйдәләрен балаларга җиткерү; 3) сакчыллык тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Ут яндырабыз”	төнге күк йөзе сурәтләнгән рәсем, ике мольберт, ике кар тина-панорама (50х70 см), сары һәм ак гуашь, пума лалар.
10. “Йорт хайваннары”.	Йорт хайваннары	1) балаларның йорт хайваннары (сыер, ат, песи, эт) турындагы белемнәрен (кайда яшиләр, нәрсә ашыйлар)	Уен ситуациясе “Серле тартма”	йорт хайваннары (сыер, ат, песи, эт)

Максат: Балаларның Йорт хайваннары турында (кайда яшиләр, нәрсә ашыйлар) белемнәрен киңәйтү.		киңәйтү, хайваннарның исемнәрен, хәрәкәтләрен әйтергә күнектерү;2) сүзлекне баету, тәрбияченең сорауларына җавап бирү, мөстәкыйльлек һәм активлык күрсәтү теләген үстерү; 3) йорт хайваннарына карата кызыксыну тәр бия ләү.		уенчыклары (алар тартмага яшерелгән), коймалар белән әйләндерелеп алынган уенчык йорт. аудиоязма
11. “Кыргый хайваннар” Максат: Балаларның кыргый хайваннар турында белемнәрен ныгыту.	Җәнлекләр урманда яшиләр	1) җәнлекләр турында балаларның белемнәрен киңәйтү һәм ныгыту, җәнлекләрне таный һәм исем нәрен атый белергә өйрәтү; 2) балаларның диалогик сөйләмен активлаштыру, фикерләвен, мөстәкыйльлеген үстерү; 3) җәнлекләр белән кызыксындыру.	Уен ситуациясе “Серле тартма” Җәнлекләргә характеристика бирү Уен “Куяннар һәм аюлар”	агач макетлары, уенчыклар белән тартма, уенчык йорт, Йомшаккай
12. “Сәламәтлек”. Максат: Балаларда үз сәламәҗлеген турында кайгыртучанлык тәрбияләү.	“Ләйлә суыктан курыкмый” (рәсем буенча)	1) рәсемне карарга, рәсемдәге предметларны танырга, исемнәрен дөрес әйтергә өйрәтү; предметларны, эш-хәрәкәтне, төсне белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүзлекне активлаштыру, рәсем эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә күнектерү; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, хәтерне үстерү; 3) сюжетлы рәсемнәр карарга теләк уяту.	“Ләйлә суыктан курыкмый” рәсем буенча индивидуаль һәм күмәк кабатлау	«Ләйлә суыктан курыкмый» рәсеме.
13. “Чисталык – сәламәтлекнең нигезе”. Максат: Үз –үзеңне чиста йөртү турында белемнәрен системалаштыру.	Юыну бүлмәсен карау	1) балаларны юыну бүлмәсендәге предметлар (сабын, сөлге, кран, су, теш щёткасы, теш пастасы) белән таныштыру, функциональ билгеләнешләре турындагы күзаллауларын ачыклау; 2) сүзләрне төрле грамматик формаларда (сабын, сабынны, сабын белән һ.б.) куллану осталыгына ирешү, балаларның сөйләм активлыгын, инициативасын үстерү;3) балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, саубуллашу) кулланырга гадәтләндерү, пөхтәлек, чисталык, башкаларга ярдәм итү омтылышы тәрбияләү	Хәрәкәтле уен: “Без юынабыз”	Мәрьям исемле курчак, сабын, сөлге, теш щёткасы, теш пастасы.
14. “Кыш килде”. Максат: Табигатьтә	Гирлянда	1) балаларга гирлянда турында башлангыч белемнәр бирү, электр тогы турындагы күз ал лауларын ныгыту,	Уен ситуациясе «Серле тартма”	тартма, гирлянда, кәрзин; яшел, сары,

сезонлы үзгәрешләр турында балаларның күзаллауларын тирәнәйтү һәм системалаштыру.		кызыл, яшел, сары төсләрне таный һәм аера белергә күнектерү; 2) балаларның игътибарын, кызыксынучанлыгын, шатлык хисләрен үстерү, сүз байлыгын киңәйтү; 3) матурлыкны күрә һәм аңа соклана белү хисләре, уенчыкларга карата сакчыл караш тәрбияләү.		кызыл төстәге фонарьлар, Йомшаккай исемле уенчык песи.
15. "Без кышны яратабыз". Максат: Кышкы табигатьнең матурлыгына соклану, аңа сак караш тәрбия – ләү; ел фасыллары - ның характерлы үзенчәлекләре, җәнлекләр тормышындагы үзгәрешләр белән таныштыру.	Яшел чыршы	1) балалар белән бергәләп чыршыны карау, Яңа ел бәйрәме турындагы үзаллауларын киңәйтү һәм баету; 2) балаларның "Яңа ел бәйрәме" темасы буенча сүз байлыгын активлаштыру, тәрбияче соравына җавап бирү осталыгын, игътибарын, күзәтүчәнлеген, сенсор тою сәләтен үстерү; 3) матурлыкны күрә һәм аңа соклана белү хисләре, чыршы уенчыкларына карата сакчыл караш тәрбияләү.	Уен ситуация	Ясалма чыршы (биеклеге 90 см) һәм тартмага салынган чыршы уенчыклары
16. "Яңа ел бәйрәменә әзерлек" Максат: Балаларны яңа ел бәйрәменә әзерлеккә тарту, күтәренке кәеф булдыру.	Чыршы бизибез	1)балаларның Яңа ел бәйрәме турындагы үзаллауларын баетуны дәвам итү; 2) балаларның "Яңа ел бәйрәме" темасы буенча сүз байлыгын активлаштыру, тәрбияче соравына җавап бирү осталыгын, иъгтибарын, күзәтүчәнлеген, сенсор тою сәләтен үстерү; 3) чыршы уенчыкларына карата сакчыл караш тәрбияләү.	Уен ситуация	Ясалма чыршы (биеклеге 90 см) һәм тартмага салынган чыршы уенчыклары, "Чыршыкай – матуркай" җырының аудиоязмасы.
17. "Яңа ел бәйрәме" Максат: Балаларда бәйрәмнәргә карата уңай мөнәсәбәт тәрбияләү; өйрәнгән җырларны, шигырьләрне Кыш	Без музыка залында	1) балаларны музыка залының бизәлеше, уенчыклар, аларның материалы, төсе, формасы белән таныштыру; 2) балаларның кабул итү сәләтен, күзәтүчәнлеген, игътибарын, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) балаларда эстетик хисләр тәрбияләү	Уен ситуациясе «Төсләрне таны»	

бабайга сөйләргә теләк уяту.				
18. “Кошлар - безнең дуслар” Максат: Кышлаучы кошларны тану; аларга карата сак караш, кышын аларны тукландыру теәге тәрбияләү	Күгәрченнәр, чыпчыклар — безнең нәни кошчыклар	1) мәйданчыктагы җимлеккә килгән кошларны күзәтү, исемнәрен әйтү; гөр-гөр, чырык-чырык, кар- кар аваз ияртем нәрен ачык әйтергә күнектерү; томшык, сикерә, гөрлиләр, җим, чүплиләр, чырылдый, җитез, өлгер сүзләре хисабына сүзлекне баету; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) кошлар турында кайгырту, аларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Кошларны сыйлыйбыз-җимлек эләбез” Уен ситуациясе “Күгәрченне таны” Ситуатив күнегү	кошларга сибү өчен көнбагыш төше, төрле ярмалар.
19. “Карлар ява” Максат: Балаларны кышның сыйфатлары белән таныштыруны дәвам итү.	Ап-ак кар ява	1) балаларны кар һәм аның үзлекләре (ак төстә, эри, йомшак, салкын, җиңел) белән таныштыру, тәрбияче сорауларына җавап бирергә күнектерү; 2) балаларның сүз байлыгын, игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү; 3) кышкы табигатькә соклану хисе, бергәләп уйнау теләге тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Кар оча” Үстерешле диалог “Нәрсә ясый”	трафаретлар (шар, гөмбә, йолдыз, куян h.б.).
20. “ Без барабыз, барабыз”. Максат: Балаларның транспорт турындагы белемнәрен ныгыту.	КамАЗ машинасы	1) балаларны КамАЗ машинасын һәм аның өлеш ләрен танырга, исемен әйтергә өйрәтү; уенның сүз лә ренә туры китереп, хәрәкәтләр ясау осталыгы булдыру;2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, хәтерен, сөйләмен, эмоциональлеген үстерү;3) балаларда йөк транспортына, өлкәннәр хезмәтенә карата кызыксыну уяту.	Уен ситуациясе “Без шоферлар”	Уенчык машина
21. “Урамнар һәм юллар”. Максат: Балаларны юлларда үзләрен хәвефсез тоту кагыйдәләренә өйрәтү.	«Безнең урам»	1) балаларны урам, андагы объектлар, күренешләр белән таныштыру, аларга карата кызыксыну уяту; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, сүз байлыгын үстерү; 3) урамга соклану хисе тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Йосыф уйнарга чакыра”	урам макеты: уенчыклар кибете, светофор, полиция хезмәткәре, трамвай, автобус, КамАЗ машинасы, балалар бакчасы, йортлар, Йосыф исемле курчак.
22. “Өлкәннәр	“Безнең апа”	1) тәрбияче ярдәмчесе хезмәте белән бәйле эш-	Шигырь уку “Галия	

хезмәте” Максат: Өлкәннәр хезмәте белән таныштыру, хезмәткә һәм хезмәт кешеләренә карата уңай мөнәсәбәт тәрбияләү.	(тәрбияче ярдәмчесенең хезмәтен күзәтү)	хәрәкәтләрне әйтергә өйрәтү (савыт-саба юа, ашарга алып килә, сөлгеләрне алмаштыра, бүлмәне җыештыра һ.б.), сүзлекне активлаштыру, яңа сүзләр белән баету, уенчыкларны күләмнәре (зур, кечкенә) буенча классификацияләргә өйрәтү; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчән леген үстерү, тәрбиячене ишетү һәм сорауларга җавап бирү, катлау лы булмаган биремнәрне үтәү осталыгына ирешү; 3) әйләнә-тирәдәге кешеләр хезмәтенә кызыксыну һәмтыңлаучанлык тәр бияләү.	апа” Тәрбияче ярдәмчесе хезмәте белән бәйле эш – хәрәкәтләрне әйтү. Бармак уены.	
23. “Бәйрәм җитә” Максат: Балаларда бәйрәм турында удай эмоөияләр, бәйрәм кәефе тудыру.	«Алсу бәйрәмгә җыена» дидактик уены	1) өс киемнәре, аларның төсе һәм материалы белән таныштыруны дәвам итү, сүзлекне активлаштыру: ефәк, ак чәчәкле кебек яңа сүзләр кертү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, сорауларны ишетү, аларга бер сүз яки кыска җөмлә белән җавап бирү осталыкларын үстерү; 3) курчаклар белән уйнарга теләк уяту, уенчыклар- га сакчыл караш тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Алсуга матур киемнәр” Күмәк бию	яшел күлмәк, ак майка, трусик, оекбаш һәм туфли кигән Алсу исемле курчак; кызыл җирлеккә ак борчаклар төшкән челтәрле кызыл күлмәк, ак носки, кызыл туфли; мольберт, көлеп торган кояш рәсеме.
24. “Ватанны саклаучылыр көне”. Максат: Ватанны саклаучылар турында күзаллауларын киңәйтү, аларга хөрмәт тәрбияләү.	Безнең әтиләр (сюжетлы рәсемнәр карау)	1) балаларны әтиләр һөнәренә кагылышлы сюжетлы кечкенә рәсемнәр карарга, аларның эчтәлеген аңларга өйрәтү, эш-гамәлләрне белдерә торган сүз- ләр хисабына балаларның сүзлеген активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, куелган сорауларга кыска җөмлә белән җавап бирү осталыгын, сүз байлыгын үстерү; 3) төрле һөнәр кешеләренә һәм әтиләр хезмәтенә карата кызыксыну уяту.	Бармак уены Уен ситуациясе “Әтиләр һөнәре” Шофер,төзүче	шофёр, төзүче сурәтләнгән сюжетлы кечкенә рә- семнәр.
25. “Безнең әниләр” Максат: Әниләргә	Безнең әниләр (сюжетлы	1) балаларны әниләр һөнәренә кагылышлы сюжетлы кечкенә рәсемнәрнең эчтәлеген аңларга өйрәтү, эш-	Рәсемнәр буенча үстерешле диалог	Йомшаккай исемле уенчык песи,

карата җылы хисләр, хөрмәт тәрбияләү.	рәсемнәр карау)	хәрәкәтне белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын киңәйтү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, куелган сорауларга кыска җөмлә белән җавап бирү осталыгын, игътибарын үстерү; 3) төрле һөнәр кешеләренә һәм аниләр хезмәтенә карата кызыксыну, хөрмәт тәрбияләү	Уен ситуациясе	мольберт, әни-пешекче, әни-табибә, әни-сатучы төшерелгән сюжетлы кечкенә рәсемнәр.
26. “ 8 Март” Максат: Әниләргә, әбиләргә карата мәхәббәт тәрбияләү.	Матрёшкалар	1) балаларны халык иҗат иткән уенчыклар (матрёшкалар) белән таныштыруны дәвам итү, матрёшканы ачарга һәм дөрес итеп җыярга өйрәтү; сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру, балаларны үзләренә әйтелгән (мөрәҗәгать ителгән) сүзләрне тыңларга күнектерү; 2) игътибарны, хәтерне, сенсор тою сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) халык иҗатына кызыксыну, уенчыкларга (матрёшкага) карата сакчыллык тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Серле тартма” Җыр өйрәнү “Без матрёшкалар”	«серле» тартма, матрёшкалар (тәрбия чегә һәм һәр балага җитәрлек санда.)
27. “Рус халык җәүһәрләре”. Максат: Балаларны рус халык иҗаты һәм сәнгате белән таныштыру	Матрёшкалар	1) уенчыкның (матрёшканың) исемен дөрес әйтергә, төсендә һәм зурлыгында булган аермалыкларны күрә белергә күнектерү; зур, кечкенә, сарафан, яулык сүзләре хисабына сүзлекне активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорау-ларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) балаларда халык уенчыкларына карата кызыксыну тәрбияләү.	Уен ситуациясе “ Зур, кечкенә” “ Нәрсә юк”	төрле зурлыктагы, төрле төстәге киемле ике ма-трёшка.
	Мониторинг			
28. “Халкым чишмәсеннән су эчәм”. Максат: Балалар белән татар халык милли киемнәрен карау, Җырлы – биюле уеннар өйрәнү,халык әкиятләре белән	“Әйлән – бәйлән” – күңелле уеннар	Түгәрәктә җырлы – биюле уеннар оештыру, Җыр сүзләренә туры китереп хәрәкәтләр ясап күрсәтү. Балаларны уенда актив катнашуларына теләк белдерергә ирешү. Игътибарлылык, дуслык тәрбияләү.	Зәңгәр чәчәк”уены	“Туган телдә сөйләшәбез” аудио кушымтасы

танышу..				
29. “Ямле яз килде” Максат: Балаларның табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр хакында күзаллауларын тирәнәйтү, аның матурлыгына соклану, табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.	Песиле тал бөреләрен карау	1) балаларны песиле тал, аның өлешләре (ботаклар, бөреләр) белән таныштыру, табигатьтәге язгы күренешләр турында белемнәр формалаштыруны дәвам итү, сүз байлыгын киңәйтү һәм песиле тал, ботак, бөре, йомшак, хуш исле сүзләре исәбенә сүзлекне активлаштыру; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, күзәтүчәнлеген, хәтерен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) табигать белән кызыксыну, табигать матурлыгына соклану хисләре тәр бияләү.	Үстерешле диалог “Песиле тал” Уен ситуациясе “Бөреләр уяна”	вазага утыртылган песиле тал ботагы.
30. “Яз” Максат: Балаларның табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр хакында күзаллауларын киңәйтү, системалаштыру.	Яз, яз килә...	1) балаларга язгы күренешләр турында башлангыч белемнәр (кар эри, тамчы тама, кояш җылыта, сулар җыела) бирү, сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын үс терү; 3) табигатьтәге язгы күренешләр белән кызыксындыру.	Шигырь өйрәнү Индивидуаль һәм күмәк кабатлау.	язгы күренешләр сурәтләнгән рәсем, «Язгы тамчы» җырының аудиоязмасы (М. Шәмсетдинова көе, Х. Хәкимуллина сүзләре), Йомшаккай.
31. “Кошлар язны каршылый”. Максат: Балаларның табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр хакында күзаллауларын киңәйтү, системалаштыру.	Сыерчыклар, карлыгачлар килде (рәсемнәр карау)	1) балаларны үзләренә таныш кошларны рәсемнән танырга, исем нәрен әйтергә өйрәтү; бала лар ның сүз байлыгын арттыру, сүзлеккә сыерчык, сыерчык оясы, карлыгач сүзләрен кертү; 2) игътибарны, күзәтүчәнлекне, тәрбияче белән аралашу, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) кошлар һәм табигать белән кызыксынуларына ирешү, кошларга карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык тәрбияләү.	Рәсем буенча диалог оештыру. Шигырь өйрәнү	саескан, чыпчык, күгәрчен, песнәк сурәтләнгән рәсемнәр. Аудиоязма “Кошлар килде” Ш .Мәҗитов көе, Г.Латыйп сүзләре.
31. “Китаплар белән кызыксыну”. Китаплар белән кызыксыну, аларга сакчыл караш	Кызыксынучан тел	1) балаларны [т], [д], [к], [к] авазлары кергән аваз иярткемнәрен әйтергә өйрәтү, аваз иярткемнәрен төрле югарылыктагы тавыш (калын, нечкә) белән әйтүдә күнектерү; [т], [д], [к], [қ] авазларын сүз- ләрдә, фразаларда әйтүне ныгыту;	Уен ситуациясе “Кызыксынучан тел”	туп, уенчык аю.

тәрбияләү.		2) [т], [д], [к], [к] авазларын әйтү хисабына сөйләм үстерү, балаларның фантазиясен баету; 3) игътибарлылык тәрбияләү		
32. “Туган як әкиятләре” Максат: Бөек шагыйребез Г. Тукай иҗатына мәхәббәт тәрбияләү, әкиятләре белән таныштыруны дәвам итү.	“Бала белән күбәләк”	1) Балаларны татар халкының бөек шагыйре Г. Тукай белән таныштыру, аның әкиятләренә иллюстрацияләр карау; 2) шигъри әсәр аша табигать белән кызыксыну, табигать матурлыгына соклану хисләре, аңа карата сакчыл караш тәрбияләү.	Бала белән күбәләк булып уйнау.	“Тукай иленә сәяхәт”, 18 бит
34. “Май килә”. Максат: Балаларны ямле май аендагы бәйрәмнәр белән таныштыру,әхлаки – патриотик тәрбия бирү”.	Тузганак чәчәген карау	1) балаларны үсемлекләр белән таныштыруны дәвам итү, тузганак чәчәген күрсәтү, аны танырга, исемен әйтергә, төзелеше (чәчәге, сабагы, яфраклары) буенча аера белергә өйрәтү; сүз байлыгын киңәйтү; тузганак, чәчәк, сабак сүзләрен сөйләмдә активлаштыру; 2) балаларның сенсор тою һәм кабул итү сәләтен, игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү; 3) табигать белән турыдан-туры аралашудан шатлык хисләре уяту, үсемлекләргә сакчыл караш тәрбияләү	Уен ситуациясе “Тузганак чәчәген карау, өйрәнү”	Эшчәнлек табигатьтә уза
35. “Ямле җәй”. Максат: Балаларны ел фасыллары - җәй белән таныштыруны дәвам итү.	Балалар бакчасы ишегалдында	1) исемнәр, фигыльләр, сыйфатлар хисабына сүз байлыгын үстерү; фигыльләрне һәм сыйфатларны исемнәр белән яраклаштыруда күнектерү, балаларны бакча ишегалдында үсә торган үсемлекләр исеме белән таныштыруны дәвам итү, табигатьтәге се- зонлы үзгәрешләр турында белемнәрне киңәйтү; 2) төсләрне, матурлыкны белдерүче сыйфатлар ярдәмендә сөйләм теле компонентларын үстерү; 3) табигать объектларына карата кызыксыну, хезмәткә хөрмәт тәрбияләү.	Уен ситуациясе «Зур һәм кечкенә су сипкечләр”	зур һәм кечкенә су сипкечләр.
36. “Матур җәй, кил безгә”. Максат: Балаларның табигаттә җәй турында белемнәрен	“Балалар тавык һәм чеби ашата” (рәсем буенча)	1). Балаларны рәсемне карарга эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләре сөйләгәнне тыдларга өйрәтү; 2). Сөйләмне томшык, тавык, чебиләр, табак кебек сүзләр хисабына баету, игтибарны, хәтерне, образлы фикерләүне	“Чебиләр зарядкасы” җырын җырлау	Балалар тавык һәм чеби ашата” рәсеме

һәм күзаллауларын киңәйтү.		үстерү; 3) йорт кошларына карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.		
37. “Бөҗәкләр дә уяна” Мкасат: Балаларны бәҗәкләр тормышы белән таныштыру.	Балалар тавык һәм чебиләр ашата (рәсем буенча)	1) балаларны рәсемне карарга, эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләрен тыңларга өйрәтүне дәвам итү; 2) сөйләмне томшык, тавык, чебиләр, табак сүзләре хисабына баету, игътибарны, хәтерне, образлы фикерләүне үстерү; 3) йорт кошларына карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.	Рәсем буенча үстерешле диалог. Уен ситуациясе “Чебиләр зарядкасы”	«Балалар тавык һәм чебиләр ашата» рәсеме (автор-лары: В.Езикеева, Е. Радина). Аудио язма “Чебиләр зарядкасы”
38. “Күңелле җәй” Максат: Балаларның җәй турында белемнәрен һәм күзаллауларын гомүмиләштерү.	Ком һәм аның үзлекләре	1) балаларны комны тикшерергә (комны учка алырга, йомарларларга һәм сибәргә), төсе буенча аның дымлылыгын билгеләргә өйрәтү; 2)коры, дымлы,юеш, сибелүчән, сибелә, әвәләү сүзләре хисабына балаларның сүз байлыгын киңәйтү, игътибарны,сенсор тою сәләтен үстерү; 3) ком белән уйнарга кызыксындыру	Уен ситуация	Ком белән уйнау өчен формалар; ком, су салынган кувшиннар; Алсу исемле курчак

5. Учебно-методическое обеспечение реализации Программы

1. О.В. Дыбина “Ознакомление с прдметным и социальным окружением” младшая группа. Москва, Мозаика-Синтез, 2016.
2. К.В.Закирова, Р.А.Кадыйрова, Г.М.Сафиуллина “Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе”. Казань, 2013.
3. К.В. Закирова «Балачак аланы» хрестоматия. Казань, РИЦ нәшрияте,2011.
4. Ф.В Хазратова. «Туган телдә сөйләшәбез» 2 – 3 яшь, методическое пособие. Казань, «Фолиант», 2013.
5. И.А.Помораева,В.А.Позина “Формирование элементарных математических представлений”, младшая группа. Москва, Мозаика-Синтез, 2015.

Пронумеровано, прошнуровано и скреплено печатью 15 (пятнадцать) листов

Заведующая МБДОУ Байрякинский детский сад «Алсу»

Г.Н.Фатхиева